

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log, VE Kard Inf Hud Njur Gastro

Giltig från: 2026-02-27

Innehållsansvar: Ewa Dahlqvist, (ewada1), Enhetschef

Giltig till: 2028-02-27

Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Klädregler ögonoperation och Pacemaker-/CIED-operation

Förändringar sedan föregående version

Nytt dokument.

Bakgrund och syfte

Förtydligande för användande av arbetsdräkt, både för operationspersonal och besökande. Syftet är att minimera smittspridning på operationsavdelningen med samtidig hänsyn till personalens arbetsmiljö och verksamhetens ekonomi.

Förutsättningar

Vid vård av patient i samband med operation är det viktigt att basala hygienrutiner tillämpas av all personal för att förebygga uppkomsten av vårdrelaterade infektioner.

Avsteg

Vid aktiverat hjärtlarm eller anestesilarm, där det medicinska behovet prioriteras, görs undantag från denna rutin.

Utförande

Arbetsdräkt

Arbetsdräkten är tillverkad av tätvävd engångs- eller flergångsmaterial, en s.k. CAS (Clean Air Suit) med källstyrka. Detta för att reducera genomsläppligheten av partiklar från bärare till omgivande luft och på så vis förhindra spridning av luftburna bakterier från personalens hud till operationsområdet. Den har muddar kring ärmslut och benslut för att partiklar ska stanna närmast kroppen innanför kläderna.

- Saknar blusen mudd nedtill ska den vara nedstoppad i byxan.
- När hjälm/huva med dok används ska doket vara nedstoppat i halslinningen.
- Knappar i halslinningen ska vara knäppta.
- Arbetsbyxor får ej dras upp utan ska vara i sin fulla längd.
- Strumpor används i syfte att täcka fötterna.

Arbetsdräkten ska i grunden enbart användas för arbete på operationsavdelningen.

Hantering och förvaring av arbetsdräkten

- Ska innan användning förvaras så att renhetsgraden bibehålls.
- Ska bytas dagligen och om den har blivit våt eller förorenad.
- Ska bytas vid misstanke om kontamination.
- Ska inte bäras som arbetsdräkt utanför operationsavdelningen vid arbete på vårdavdelning/mottagning.
- Ska vid deltagande i möten/föreläsningar utanför operationsavdelningen skyddas av helknäppt skyddsrock (undantaget operationsenhetens administrativa lokaler och konferensrum Hornborga).
- Kan vid kortare tjänsteärenden och övriga ärenden användas utanför operationsavdelningen, såsom att handla i matsal/kiosk.
- Ska vid patientnära arbete eller omhändertagande av använd utrustning alltid skyddas av platsförkläde.
- Frysplagg, engångs/flergångs med kort eller $\frac{3}{4}$ ärm kan användas.

Mössa

- Operationssmössa ska bäras av all personal inom hygienzon 3 och ska täcka allt hår.
- I operationsrummet ska hår och skägg vara täckt för att förhindra att hårstrån faller ner i operationssåret, på den sterila draperingen eller på instrument och instrumentbord.
- Huvudduk och slöja likställs med eget hår och ska täckas med operationshjälms/huva med dok eller ersättas av operationssmössa.
- **Vid infektionskänslig ren kirurgi (5CFU) på sal 3** ska operationshjälms/huva med dok användas och vara nedstoppad i halslinningen samt användas av all personal på operationssalen.

Munskydd

Munskydd används för att skydda det sterila området från att kontamineras samt att skydda personalen från smitta via stänk från operationsområdet.

- Munskydd ska användas av all sterilklädd personal i operationsteamet.
- Cirkulerande personal i operationsteamet ska bära munskydd om de befinner sig inom en armlängds avstånd från sterilt iordningsställd operationsutrustning.
- Dessa munskydd ska vara TYPE II R.
- Alla på operationssalen skall använda munskydd vid:
 - Ögonoperationer
 - Implantation av pacemaker och venport
 - Infektionskänsliga patienter, t ex leukopena patienter, immunosupprimerade patienter

Arbetsskor

- Arbetsskor ska vara rena och får inte användas utomhus. Skorna ska rengöras och desinfekteras vid t ex förorening av blod och övriga kroppsvätskor.
- Händer ska desinfekteras efter hantering av skor.

Övrigt

- Händer och underarmar ska vara fria från: smycken, armbandsur, aktivitetsarmband, bandage, förband, stödskenor eller dylikt.
- Hängande halsband, örhängen och andra utsmyckningar som riskerar att fastna i utrustning, skada patient eller kan tappas på sterilt område ska tas av eller döljas under arbetsdräkt och operationsmössa.
- Naglarna ska vara korta och fria från konstgjort material.
- Utrustning såsom telefoner, tangentbord m m som används av flera personer ska rengöras och desinfekteras efter varje användare. Därefter utförs handdesinfektion.
- Telefoner, nycklar m m lämnas in i operationsdörrens lucka (för att minimera dörröppningar).
- Undvik privata mobiltelefoner och datorer på operationssalen. Minimera användning för övrigt på operationsavdelningen.
- Vid användning av privata mobiler/datorer ska händerna desinfekteras direkt efter användande.

Steril operationsrock

- Steril operationsrock ska bäras av all personal som deltar i arbetet i det sterila operationsområdet. Förutom att rocken bibehåller steriliteten ska den även förhindra att arbetsdräkten som bärs under blir kontaminerad.

Klädsel för personal från extern enhet

- Personal som vistas på operationsavdelningen under kortare tid kan använda sin ordinarie arbetsdräkt med tillägg av helknäppt skyddsrock och operationsmössa.

- Vid längre tids vistelse på operationsavdelningen eller vistelse på operationssal under pågående operation gäller ombyte till operationsavdelningens arbetsdräkt i operations omklädningsrum.
- Om du lämnar operationsavdelningen och utför arbete på den egna enheten ska arbetsdräkten skyddas av grå rock.
- Om du misstänker att arbetsdräkten blivit kontaminerad ska den bytas till ny innan du åter går in på operationsavdelningen.

Klädsel för besökare, exempelvis tekniker, anhöriga eller representanter

- Vid kortare vistelse tillåts civil klädsel med tillägg av helknäppt skyddsrock och operationsmössa.
- Om skorna är smutsiga skall tossor användas.
- Vid vistelse på operationssal under pågående operation ska ombyte till operationsavdelningens arbetsdräkt ske.
- Avsteg: Tekniker som kallas för akut felsökning under pågående operation kan beträda operationssalen i helknäppt skyddsrock och operationsmössa.
- Om felsökningen visar att längre arbete måste utföras så ska byte till operationsavdelningens arbetsdräkt ske.

Operationsavdelningens personalrum samt korridorer utanför hygienzon 3

- I operationsavdelningens personalrum och korridorer utanför hygienzon 3 tillåts civil klädsel.

Vid operationer på AnOp

Var god se Anestesi Operation Intensivvårds styrdokument vilka klädregler som gäller för deras lokaler.

Avsteg från rutinen

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystemet om rutinen är kopplad till patient.

Övriga orsaker till avsteg från styrdokumentet rapporteras i MedControl PRO.

Källförteckning

Basala hygienrutiner och klädregler, Skaraborgs sjukhus [Basala hygienrutiner och klädregler \(BHK\).pdf](#)

Vårdhandboken [Vårdhandboken](#)

Infektionsförebyggande rutiner vid operation [Förebygg vårdrelaterade infektioner - Skaraborgs Sjukhus](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log, VE Kard Inf Hud Njur Gastro

Innehållsansvar: Ewa Dahlqvist, (ewada1), Enhetschef

Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9725-959466179-133

Version: 3.0

Giltig från: 2026-02-27

Giltig till: 2028-02-27